



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз П 5/2023
23.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Мирољуба Томића, Дубравке Дамјановић, Светлане Томић Јокић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у привредно-казненом поступку против окривљеног правног лица „Сопехио“ доо Београд, због привредног престапа из члана 215. став 1. тачка 7. и став 2. Закона о ауторским и сродним правима, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1567/22 од 28.03.2023. године, поднетом против правноснажних пресуда Привредног суда у Београду Пк 7396/2017 од 13.05.2022. године и Привредног апелационог суда Пкж 438/22 од 20.10.2022. године у седници већа одржаној дана 23.05.2023. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1567/22 од 28.03.2023. године, па се у односу на окривљено правно лице „Сопехио“ доо Београд, а по службеној дужности и у односу на окривљено одговорно лице АА, **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Привредног суда у Београду Пк 7396/2017 од 13.05.2022. године и Привредног апелационог суда Пкж 438/22 од 20.10.2022. године, тако што Врховни суд на основу члана 422. тачка 3) ЗКП, у вези члана 56. Закона о привредним преступима према окривљеном правном лицу „Сопехио“ доо Београд и окривљеном одговорном лицу АА, са подацима као у списима предмета,

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

да:

У периоду од 15.08.2015. године до 15.02.2017. године, из свог седишта у Београду, противно члану 187. ст.2, 3. и 5. Закона о ауторским и сродним правима, нису доставили у прописаном року Организацији СОКОЈ, податке о називу предмета заштите, учесталости и обиму искоришћавања као и другим околностима које су релевантне за обрачун накнаде која се према тарифи плаћа, тако што Организацији нису доставили попис музичких дела за месеце јул 2015. године – јануар 2017. године, које су реемитовали преко кабловске мреже, на начин и у форми одређеној општим актима Организације,

- чиме би извршили привредни преступ из члана 215. став 1. тачка 7) и став 2. Закона о ауторским и сродним правима.

Трошкови поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду Пк 7396/2017 од 13.05.2022. године, окривљено правно лице „Сопехио“ доо Београд и окривљено одговорно АА, у време извршења престапа стечајни управник окривљеног правног лица, оглашени су одговорним због привредног престапа из члана 215. став 1. тачка 7. и став 2. Закона о ауторским и сродним правима и осуђени и то: окривљено правно лице на новчану казну у износу од 20.000,00 динара, а окривљена АА, као одговорно лице, на новчану казну у износу од 4.000,00 динара, коју су дужни да плате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а да ће се у противном наплата казне за правно лице извршити принудним путем, а за одговорно лице АА, новчана казна ће се заменити казном затвора у трајању од четири дана. Окривљено правно лице је обавезано да на име трошкова судског паушала плати износ од 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Привредног апелационог суда у Београду Пкж 438/2022 од 20.10.2022. године, одбијена је као неоснована жалба окривљеног правног лица „Сопехио“ доо Београд– Нови Београд, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда у делу одлуке о одговорности окривљеног правног лица, Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 1567/22 од 28.03.2023. године, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 9. Закона о привредним преступима и члана 136. Закона о стечају у вези члана 56. Закона о привредним преступима и битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима, са предлогом да овај суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљено правно лице ослободити од оптужбе да је извршило предметни привредни преступ или да исте укине у делу одлуке о одговорности окривљеног правног лица и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је, поступајући у смислу члана 56. Закона о привредним преступима („Сл. гласник РС“, бр.101/2005), доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца браниоцу окривљеног правног лица, адвокату Радовану Грбовићу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења јавног тужиоца и браниоца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у вези члана 56. Закона о привредним преступима, јер је изрека првостепене пресуде противречна сама себи, првостепена пресуда уопште нема разлоге о чињеницама које су предмет

доказивања, док су разлози другостепене пресуде потпуно нејасни и у знатној мери противречни, због чега није могуће испитати законитост пресуде.

Одредбом члана 56. Закона о привредним преступима прописано је да ако одредбама тог законика није другачије одређено, у поступку за привредне преступе сходно ће се примењивати таксативно означене одредбе Законика о кривичном поступку, а, између осталог, и о захтеву за заштиту законитости (члан 419. до 424).

Захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује се на повреду закона прописане сада важећим Закоником о кривичном поступку, које су такође биле прописане Закоником о кривичном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр.70/01, 72/02 и „Сл. гласник РС“, бр.58/04...20/09 и др. 72/09), на чију примену одредба члана 56. Закона о привредним преступима упућује, а које су имале другачију нумерацију.

По налажењу овог суда, основано Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости указује да је изрека првостепене пресуде противречна сама себи.

Из списка предмета произлази да је решењем Привредног суда у Београду Ст 121/2015 од 05.05.2015. године, отворен стечајни поступак над стечајним дужником „Targo Telekom“ д.о.о и да је за стечајаног управника именована АА, након чега је стечајни поступак у односу на правно лице „Targo Telekom“ д.о.о. у стечају обустављен решењем Привредног суда у Београду Ст 121/15 од 25.04.2019. године, због продаје стечајног дужника као правног лица, а АА именована за стечајног управника стечајне масе „Targo Telekom“ д.о.о. Купац стечајног дужника у регистру привредних субјеката и другим одговарајућим регистрима, регистровао је промене правне форме, оснивача, чланова и других података, укључујући и оне везане за промену законских заступника - ББ и ВВ.

Насупрот томе, из изреке првостепене пресуде произлази да је окривљена АА, стечајни управник окривљеног правног лица „Сопехио“ доо Београд, при чему окривљено правно лице - „Сопехио“ доо Београд, није у стечају, нити може имати стечајног управника. Самим тим, окривљена АА, као именовани законски заступник стечајне масе „Targo Telekom“ д.о.о не може имати својство стечајног управника окривљеног правног лица - „Сопехио“ доо Београд, нити је у регистру привредног субјекта уписана као законски заступник окривљеног правног лица.

Сходно изнетом, све наведено изреку првостепене пресуде чини противречном самој себи, како у односу на окривљено правно лице - „Сопехио“ доо Београд, тако и у односу на окривљено одговорно лице АА.

Поред изнетог, првостепена пресуда уопште нема разлога о чињеницама које су предмет доказивања, јер је изостало образложење одлуке у делу одговорности окривљеног правног лица - „Сопехио“ доо Београд, а другостепени суд и поред тога, налази да су разлози првостепене пресуде јасни, конкретни и недвосмислени.

Такође, другостепени суд за своју одлуку у делу одговорности окривљеног правног лица даје разлоге који су потпуно нејасни и у знатној мери противречни, а ово из следећих разлога:

Одредба члана 24. Закона о привредним преступима, на коју се у образложењу пресуде позива другостепени суд, односи се на плаћање новчане казне изречене правном лицу, које је престало да постоји након правноснажности пресуде, што не одговара конкретној правној ситуацији, у којој је у току стечајног и привредно-казненог поступка дошло до куповине стечајног дужника, који је првобитно оптужен за привредни преступ и што је у потпуној супротности са наводима у образложењу другостепене пресуде да, у конкретном случају, правно лице није престало да постоји након спроведеног поступка, јер правни субјективитет није престао.

Из наведеног произлази да другостепени суд различито тумачи идентичну процесну ситуацију, налазећи у једном случају да има основа за одговорност правног лица – купца стечајног дужника, позивајући се на одредбу закона која се односи на обавезу плаћања новчане казне правног лица, које је престало да постоји, а затим свој закључак о постојању привредно-казнене одговорности образлаже наводећи да правно лице у овом случају није престало да постоји.

На описани начин, побијаним правноснажним пресудама је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима, на коју се основано указује у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

По оцени овога суда, основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима наводима да суд у току главног претреса није применио одредбе члана 108-113 Закона о привредним преступима, као и одредбе Законика о кривичном поступку, које се сходно примењују у смислу члана 56. Закона о привредним преступима, а које се односе на права окривљеног и то право на одбрану, упознавање са оптужбом, припремање и давање одбране.

Из списка предмета произлази да у предметном привредно-казненом поступку против окривљеног правног лица „Сonexio“ доо Веоград на главни претрес није позван представник наведеног окривљеног правног лица и његов бранилац, којима није достављен позив и препис оптужног предлога, нити им је остављено време за припремање одбране, а представник окривљеног правног лица није саслушан на главном претресу.

На описани начин, по налажењу овог суда, суд је повредио начело непосредности, према коме окривљеном, који је доступан суду, не може бити изречена кривична санкција, ако му није омогућено да буде саслушан и да се брани, у смислу члана 13. ЗКП, на који начин је у предметном привредно-казненом поступку побијаним правноснажним пресудама учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП вези члана 56. Закона о привредним преступима, како се то основано истиче у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Због учињених битних повреда одредаба кривичног поступка побијане правноснажне пресуде би требало укинути и то:
- усвајањем захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца у односу на окривљено правно лице „Сonexio“ доо Веоград, а

-по службеној дужности, у смислу члана 489. став 2. ЗКП, у односу на окривљено одговорно лице АА, с обзиром да битна повреда одредба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП – изрека првостепене пресуде је противречна самој себи, постоји и у односу на окривљено одговорно лице АА, у погледу које није подигнут захтев за заштиту законитости.

Према одредби члана 37. став 1. Закона о привредним преступима, застарелост гоњења за привредне преступе настаје кад протекну три године од дана извршења привредног преступа, док је ставом 2. истог члана прописано да изузетно од одредбе става 1. тог члана, за привредне преступе у области спољнотрговинског, девизног и царинског пословања, застарелост гоњења настаје кад протекне пет година од дана извршења привредног преступа.

Одредбом члана 40. Закона о привредним преступима, одређено је да се за ток и прекид застаревања гоњења, застаревања извршења казне или заштитних мера за привредне преступе, као и за апсолутну застарелост, сходно примењују одредбе члана 96. и 99. Кривичног закона СФРЈ, о застаревању кривичног гоњења, застаревању извршења казни и мера безбедности.

Одредбом сада важећег члана 104. став 6. КЗ (која је по садржини идентична одредби члана 96. став 6. КЗ СФРЈ, на коју упућује одредба члана 40. Закона о привредним преступима), застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те да је као време извршења привредног преступа опредељен временски период од 15.08.2015. године до 15.02.2017. године, то је истеком дана 15.02.2023. године наступила апсолутна застарелост гоњења окривљених - окривљеног правног лица „Сonexio“ доо Београд и окривљеног одговорног лица АА.

Наступањем апсолутне застарелости вођења привредно казног поступка искључена је свака даља процесна радња у правцу гоњења окривљених за предметни привредни преступ, па је укидање правноснажних пресуда, беспредметно, из којих разлога је Врховни суд усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, па је у односу на окривљено правно лице „Сonexio“ доо Београд, а по службеној дужности, у смислу члана 489. став 2. ЗКП, и у односу на окривљено одговорно лице АА, преиначио побијане правноснажне пресуде, тако што је на основу члана 422. тачка 3) ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима, према окривљенима одбио оптужбу да су извршили привредни преступ из члана 215. став 1. тачка 7. и став 2. Закона о ауторским и сродним правима.

Како је према окривљенима одбијена оптужба, то је Врховни суд одлучио да трошкови привредно-казног поступка падају на терет буџетских средстава суда на основу члана 265. став 1. ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима.

Код утврђених битних повреда одредаба кривичног поступка, Врховни суд се, руководећи се консекутивним начином испитивања правноснажне пресуде по овом ванредном правном леку, није упуштао у оцену повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 9. Закона о привредним преступима и члана 136. Закона о стечају у

вези члана 56. Закона о привредним преступима, на коју се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, такође, указује.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, у вези члана 56. Закона о привредним преступима, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Весна Веселиновић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа - судија
Невенка Важић,с.р.